

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației Institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

•••□•••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Adunarea generală a „Solidarității”. — Corelațiunea dintre muncă și capital. — Coniunctura în lumină anglo-saxonă. — Cronica Economică. — Note: Asigurările agricole. — Situația. — *Cronica:* Din motive tehnice. — Sumarul pe anul 1936.

Adunarea generală a „Solidarității”.

În 13 Decembrie 1936 s'a ținut adunarea generală ordinară a asociației. Motive independente de voința conducerii au făcut necesar ca această adunare generală să se amâne mereu.

În prealabil s'a ținut o ședință plenară a consiliului de administrație (12 crt.) la Banca Centrală din Cluj, sub prezidiul dlui Dr. Aurel Vlad, fost Ministru, președintele asociației. La această ședință au participat și membrii Consiliului de censored, precum și o serie de reprezentanți de seamă ai instituțiilor noastre.

La adunarea generală s'au prezentat un număr mare de directori și membri din Consiliile de administrație ale băncilor membre.

Adunarea generală a fost deschisă de către dl Dr. Aurel Vlad, care, după ce constată că publicarea bilanțului pe 1935 și a convocării adunării generale s'a făcut în conformitate cu dispozițiile statutare, numește verificatori și scrutinători pe dnii Marius Peculea, directorul sucursalei din Cluj a băncii „Albina”, și Leon Bancu, directorul băncii „Aurora” din Năsăud, iar ca secretar de ședință pe dl Ilie Olteanu.

Adunarea generală, la cererea biroului, încuviințează conexarea punctului 1 și 4 din ordinea de zi. (Darea de seamă a Consiliului de administrație pentru gestiunea pe 1935 și „Probleme actuale”).

Secretarul asociației citește raportul Consiliului de administrație asupra căruia se deschide apoi discuția.

Dl Leon Bancu citește proiectul de moțiune.

Moțiunea propusă se aprobă.

Punctele principale din această moțiune sunt următoarele:

Adunarea generală decide:

1. *Menține în întregime — așa precum au fost formulate până acum — toate desideratele exprimate de „Solidaritatea” și subliniază din nou următoarele două:*

a) *reglementarea raporturilor dintre Banca Națională a României și băncile noastre, prin degajarea de orice sarcină a băncilor românești din Ardeal și Banat pentru portofoliul din conversiune reescontat la Banca Națională (scoaterea din oblige):*

b) *deschiderea de credite în condițiuni acceptabile pentru țăranime și celelalte pături producătoare ale populației românești;*

2. *Cere acordarea creditelor în repetate rânduri solicitate până acum pentru achitarea în termen a creditorilor băncilor;*

3. *Cere, ca în cadrul legii creditului agricol, băncile românești din Ardeal și Banat să fie tratate în mod egal cu băncile populare, acordându-li se, pentru Ardeal și Banat, băncilor noastre însărcinarea și fondurile pentru plasamentele agricole;*

4. *Pentru îndeplinirea acestor desiderate singură „Solidaritatea” este chemată să ducă tratative.*

Toate intervențiile se vor face NUMAI prin asociația „Solidaritatea”.

Băncile românești din Ardeal și Banat se declară perfect solidare și declară, că chiar în caz

de satisfacere a acestor desiderate, împlinirea lor să se facă numai prin intermediul „Solidarității”.

5. Asociația cere guvernelor, ca totdeauna când se fac proiecte de legi, cari interesează viața economică în general și viața de credit în special, să consulte în prealabil și pe cei interesați — deci și „Solidaritatea”.

6. Asociația nădăjduște, că cei în drept vor pleca urechea la nevoile poporului românesc din Ardeal și Banat prin împlinirea desideratelor categoric formulate în aceasta moțiune.

Dacă și aceasta din urmă nădejde se va spulbera, se va cere convocarea Sfatului Economic al Ardealului și Banatului, care va avea datoria să avizeze la măsurile convenite pentru mobilizarea tuturor forțelor în scopul împlinirii postulatelor formulate în Congresul Economic al Ardealului și Banatului din 28 Noembrie 1935.

7. Adunarea generală a „Solidarității” face apel în aceste ceasuri grele pentru interesele românești ale Ardealului și Banatului la spiritul de solidaritate, de patriotism și jertfă al tuturor factorilor răspunzători din viața publică a Transilvaniei și Banatului, aci înțelegând înalții Prelați, oameni politici, reprezentanți ai instituțiilor economice și culturale, pentru apărarea intereselor VITALE românești dintre Carpați și Tisa.

Se decide multiplicarea raportului și a moțiunii pentru a fi aduse la cunoștința opiniei publice.

Se citește raportul consiliului de censored.

Adunarea generală dă descărcare consiliului de administrație și consiliului de censored pentru gestiunea lor pe anul 1935.

Taxele de membru pentru anul 1936, se stabilesc la fel cu cele din 1935.

În consiliul de administrație se aleg d-nii Adrian Cristea și Romulus Boldea.

D-lui Dr. Mihail Mărcuș i se exprimă mulțumite pentru activitatea sa în cadrele asociației.

Pentru munca depusă cu ocaziunea Congresului Economic al Ardealului și Banatului, ca și pentru felul în care a fost condusă acțiunea asociației, se exprimă mulțumite protocolare d-lui Dr. Aurel Vlad, președintele „Solidarității”.

Aceleași mulțumite se exprimă și secretarului asociației pentru organizarea congresului din anul trecut.

Corelațiunea dintre muncă și capital.

Ar putea zice cineva că titlul articolului nostru este o problemă demonstrată, căci nimic mai adevărat, că în producțiune intră cu forțe decisive și aproape egale, atât munca, cât și capitalul. Fenomenul e demonstrat de economia politică clasică și dacă este adevărat, nu s'ar vedea la prima scrutare, ce contribuțiune nouă se mai poate aduce în această privință, când corelațiunea dintre muncă și capital e o axiomă.

Reflecțiunea este îndreptățită în sens general, dar adesea curentul de gândire al timpului te silește să diseci problemele în mai adâncul lor conținut, spre a putea privi și dincolo de ceea ce s'a statornicit până atunci. Este cazul care ni se prezintă nouă acuma de a privi sub un aspect mai intim legătura dintre muncă și capital.

Până acuma această legătură se considera numai în sens economic. Capitalul era silit să angajeze munca, sau reciproc, munca era silită să se pună în serviciul capitalului, pentruca împreună și cu forțe unite să ducă la bun sfârșit producțiunea articolelor fabricate de orice categorie. Vorbim aici evident de colaborarea dintre muncă și capital în procesul industrial, unde această colaborare este absolut necesară și ne referim mai puțin la agricultură, unde munca și capitalul nu se înfrățesc în mod indispensabil, atât de accentuat.

De câțva timp însă, colaborarea dintre muncă și capital a început să se pună în discuție și într'un sens geografic, sau mai precis etnic. În fond nuanța aceasta a problemei nu este așa de nouă cum se crede, dar până acum nu i-s'a dat importanța convenită deoarece nu s'a găsit necesar. Se știe însă, că încă dela primele manifestări ale capitalului străin în România în domeniul exploatărilor petrolifere, acest capital aducea cu sine tot personalul superior și mediu, de toate specialitățile și recurgea la angajarea brațelor autohtone, numai pentru munca manuală. Faptul n'a comportat nici o discuțiune deoarece trebuie să recunoaștem că pe acea vreme, chiar să fi vrut capitalul străin să angajeze munca intelectuală autohtonă, noi nu eram în stare să oferim. Dar de atunci și până astăzi lucrurile s'au schimbat. Astăzi în orice domeniu de activitate se găsește suficient personal românesc instruit, așa că rămâne doar, ca instituțiunile întreprinzătoare să-i perfecționeze și să-l utilizeze.

Prin urmare de un timp încoace se pune problema corelațiunii dintre muncă și capital și sub aspectul acesta autohtonismului. Și nu numai că se pune problema, dar se pretinde imperios ca munca autohtonă să fie utilizată de capitalul care exploatează bo-

gățiile naturale ale pământului românesc. Pretențiunea nu este de loc nefirească, din contră ea are la bază, motive perfect justificate suprapuse chiar unui cadru etic.

Căci din moment ce un capital exploatează bogățiile unui teren oarecare, pe bună dreptate, locuitorii din jur trebuiesc împărțâșiți de venitul provenit din aceste bogății.

Dar se poate intra și mai adânc în fondul problemei. Capitalul chiar dacă utilizează munca autohtonă, o face sub formă de exploatare, remunerând-o inechitabil și creînd astfel o stare de spirit dăunătoare liniștei și ordinii sociale. Iar în plus, capitalul își aduce elemente anume alese, pe cari le răsplătește pentru aceleași servicii, cu retribuțiuni mult superioare acordate muncii autohtone. Faptul acesta se întâmplă atât de des, încât a creat o adevărată psihoză prin care capitalul este văzut nu atât sub forma sa de factor care pune în valoare bogățiile unei regiuni, cât mai cu seamă de uzurpator al posibilităților locale de muncă.

Vorbînd de capital n'am menționat până acum nicăieri vreun atribut al lui, pentru că în mod normal, capitalul care exploatează bogățiile românești, este capitalul străin, cu mici excepțiuni, cari contează însă foarte puțin în concernul general al circulației economice. Se spune pe de altă parte că nu se poate vorbi de culoarea națională a unui capital. Aceasta afirmațiune este aslăzi perimată. S'a dovedit cu prisosință că în toate manifestările sale, capitalul și-a manifestat preferința sa națională. De aceea aspectul sub care se pune acum chestiunea colaborării dintre muncă și capital, este împăcarea acestui conflict care dacă se menține, va avea consecințe periculoase.

Este o mare întrebare dacă în general capitalul va înțelege acest comandament al vremii. De obicei, fără să se dea atențiunea cuvenită, capitalul privește lucrurile numai sub prisma unor anumite interese. Dar e greu de așteptat că un capital străin se va împăca în toate privințele cu munca noastră națională. De aceea strădaniile acestea de a fructifica munca românească prin capital străin vor eșua orice măsuri de constrângere s'ar lua, cel puțin într'o proporție de 50%. Vor eșua aceste strădanii nu atât pentru că la noi se găsesc atâtea elemente dispuse să se pună în slujba capitalului străin, în schimbul unei remunerații pompoase, sau a unui titlu care atinge vanitatea, ci mai cu seamă că psihologiceste este de neînțeles prin ce măsuri am converti sută în sută capitalul, la credințele noastre etnice.

Problema aceasta intră tot mai adânc pe un făgaș a cărui orientare nu se poate prevedea. Cauza o găsim în cea mai mare măsură în vina noastră proprie. Câtă vreme au existat momente potrivite pentru acumularea de capitaluri ne-am complăcut în luxuri și extravagante, iar ceea ce s'a putut totuși con-

centra, a luat drumul străinătății de frica instabilității monetare. Iar ca o lovitură în plus, au intervenit legile acestea de lichidare a trecutului, cari dacă au reușit să asaneze prezentul, au înghețat complect aspirațiile viitorului.

Astfel că vrînd nevrînd suntem siliți mereu să facem apel la capitaluri străine.

Mai mult a gravat problema copleșirii capitalului românesc, situația economică în care ne găsim dela 1932 încoace, prin măsurile cari au trebuit să fie luate în privința comerțului exterior. În primul rând contingentarea și apoi reglementarea comerțului cu devize, au constituit măsuri cari au pietrificat orice încercare de mărire a capitalului autohton. Contingentarea micșorînd volumul afacerilor, iar reglementarea comerțului cu devize blocînd banii în țările cari ne cumpărau produsele, amîndouă aceste măsuri au constituit o piedică în circulația fiduciară și au asfixiat în germene, refacerea cât de modestă a capitalului românesc.

Și totuși lucrurile nu s'au oprit aici. Capitalurile românești blocate în străinătate nu pot fi la nimic utilizate, deoarece pe de o parte străinătatea nu le dă nici o fructificare, iar pe de altă parte învestirea lor acolo, este extrem de deficilă. În schimb se pare că la noi capitalurile blocate caută să-și găsească o utilizare rentabilă. S'a vorbit mereu în ultima vreme de încercările cari se fac pentru plasarea acestora în diferite exploatări, sau cel puțin în investițiuni mobiliare. Bloc-haus-urile în București se tot înmulțesc datorită penetrațiunii sumelor blocate în economia românească, reușînd pe cât se pare să achiziționeze terenuri centrale, tocmai acum când capitalul românesc este aproape incapabil de vreo acțiune importantă. În felul acesta ne vedem siliți să înfruntăm două fronturi, iar cu slabele noastre puteri nu poate fi vorba de rezistență.

Fenomenul acesta trebuie să ne îngrijoreze. Dacă admitem concluziunea, că în mod normal o înfrățire între muncă și capital nu este posibilă, apoi cu atât mai puțin se poate concepe o înfrățire a capitalului străin cu munca noastră românească. De aceea problema sub acest aspect fiind foarte gravă este necesar să fie unmarită în toate tendințele și consecințele sale. Aceasta cu atât mai mult, cu cât se vorbește mereu că agricultura pe lângă că este puțin remuneratorie, dar se fărâmițează ca proprietate în măsură îngrijorătoare. Vom ajunge astfel în curînd la o răspîntie economică-socială care ne va deruta dacă nu vom ști să înfruntăm evenimentele.

Se pune pentru viața românească problema unei noi spiritualități în care să se evidențieze primatul național și fenomenul autohton. De obicei sub spiritualitate se înțelege factorii imponderabil istorici din care este cam neglijat economicul. Să nu ne înșelăm prin vorbe. O spiritualitate nouă însemnează o stare

de lucruri noi, puse pe baze sănătoase, cari nu se pot fonda decât pe o coordonare a tuturor manifestărilor românești. Iar între acestea munca și capitalul românesc trebuie să se evidențieze spre a-și da toate roadele pentru fortificarea românească.

ING. GH. BRÂNDUȘ.

Coniunctura în lumină anglo-saxonă.

Luând în considerare, că trei sferturi din economia mondială stă direct sau indirect sub influința regimului Statelor-Unite și al Mării Britanii, credem că va fi interesant pentru cetitorii noștri, în pragul unui nou an, de a afla, ce gândesc despre faza actuală a coniecturii economice, câțiva conducători ai economiei naționale, dincoace și dincolo de Atlantic, mai cu seamă că multă lume s'a alarmat și la noi de ultimele devalorizări monetare operate din inițiativa Franței.

Dl Ropner, ministrul american de comerț a făcut într-o adunare de financieri la New York, următoarea declarațiune caracteristică pentru politicienii americani:

„Nu am intrat într'un period de progres temporar, ci de unul de lungă durată” și că „suntem pe cale de a realiza una dintre cele mai strălucite epoce ale istoriei americane”.

Dl Ropner este un mare aderent al lui Roosevelt, și reînvierea economică sperată de „New-Deal” (Noul sistem economic) al acestuia, este de o mare importanță pentru toată lumea, deoarece Statele Unite ocupă un loc de frunte în consumul mondial folosind pentru sine jumătate din articolele principale de comerț de pe globul întreg.

Redresarea economică a Mării Britanii și a celorlalte țări cari au urmat devalorizarea, se poate produce cu timpul și de sine, dar poate fi foarte mult stimulat și promovat, dacă Statele Unite vor realiza ceea ce promite dl ministru Ropner.

Dl Chamberlain, ministrul de finanțe englez, în discursul său rostit în fața unei adunări de bancheri în Londra, nu este așa de expansiv în ce privește progresul invederat așa de aproape de colegul său american, dar totuși s'a depărtat de precauțiunea sa diplomatică obișnuită, așa încât a uimit cercurile financiare din City cu optimismul său.

El vede cauzele unei înviorări a economiei engleze în activitatea extraordinară din industria de construcții, și în programul de reînarmare a guvernului englez.

Industria de construcții a anului 1936 a dat pâine la un plus de 350.000 muncitori față de anul 1932. Dar nu numai industria de construcții propriu

zisă a profitat de activitatea aceasta, ci și industriile și meseriile anexe, cum sunt tâmplăria, ferăria, sticlăria etc. Puterea de cumpărare astfel răspândită și lărgită, a avut fără îndoială, un efect binefăcător asupra totalității industriei din țară.

Dl Chamberlain zice mai departe:

„Programul de reînarmare va stimula industria încă mulți ani. După ce va trece epoca aceasta, dacă nu cumva între timp s'ar observa și o reînviere a comerțului extern, va trebui să ne îngrijim de alte planuri de reconstrucție, pentru a ținea industria în plină activitate. Considerând lucrările numeroase cari ar trebui executate, fără îndoială că vor fi drumuri destule pe cari vom putea dirija „energiile națiunii, dacă va fi nevoie de îndrumare”.

Ce privește comerțul extern, dl Chamberlain e de asemenea plin de speranțe. După dânsul, cauzele micșorării acestui comerț nu sunt a se căuta numai în Marea Britanie, cu toate că nici ea nu este de tot ferită de influența lor. Unii critici de pe continent, consideră că abaterea Mării Britanii dela sistemul liberului schimb, și introducerea vămilelor protecționiste, (inovațiune a cărei părinte e chiar dl Chamberlain), ar fi principala cauză a stagnerii comerțului internațional, căci astfel s'a închis piața cea mai liberă și mai mare din lume. La ceea ce dl Chamberlain replică foarte bine, că Marea Britanie nu avea altă cale de a se apăra, îndată ce toate celelalte națiuni au exclus mărfurile engleze, și au început să folosească piața engleză ca un teren de dumping.

Patru cauze i se par dlui Chamberlain a fi responsabile pentru anemia comerțului extern:

1. Prețurile mici la mărfurile de prima necesitate;
2. Stabilirea de cote la import-export; tarife excesive și controlul de devize;
3. Lipsa unei valute internaționale stabile;
4. Incetarea creditului internațional.

Numai una singură din aceste cauze a fost delăturată în ultimele luni: Anume prețurile mici la articolele de prima necesitate. Aceasta se atribuie în parte intervenției Naturei, care a provocat o recoltă rea în Statele Unite. Urmarea a fost o urcare a prețurilor într'un grad care permite încasarea de beneficii mari în multe țări unde englezi au capitaluri investite, cum sunt Australia, India, Canada, Argentina etc. Concomitent cu aceasta s'a urcat și prețul aurului, revărsând bogății mari asupra dominionului din Africa de Sud.

Puterea de cumpărare a acestor țări, va avea un efect stimulant asupra industriilor engleze, punându-le în situația, ca printr'un devers mai mare, să neutralizeze cu succes efectul cheltuelilor mai mari, împreunate cu urcarea salarelor.

Conducătorii politice economice engleze, trebuie însă să vegheze, ca comenzile guvernului în nex cu programul de reînarmare, să nu fie prea presante, căci în cazul acesta ar trebui probabil neglijate piețele coloniilor pentru satisfacerea nevoilor de acasă. Imprejurarea aceasta ar da posibilitate altor popoare, de a se încuibă cu negoțul lor în coloniile și dominiile engleze.

Dl Chamberlain zice mai departe :

„Ce privește punctul Nr. 2, cote, tarife și valute, ca să vedem ce fel de ușurare se va produce de fapt. Acele țări, cari sub conducerea Franței au devalorizat, au făcut un început și pentru desființarea cotelor, împinse fiind la măsura aceasta de sănătoasă frică ce o au pentru urcarea generală a prețurilor pe piața lor internă. Fenomenul acesta este considerat de unii, ca de pildă de Sir Robert Kindley, director la Banca Engleză, ca un preludiu spre graduală întindere a comerțului mondial, și ca un început de prosperitate mondială, care va surprinde chiar și pe cei mai optimiști. Să sperăm că are dreptate, și pot să spun, că autoritatea sa ca partaș într-o casă financiară mondială, și ca președinte al „Comitetului Național al Casselor de depuneri“, este neîndoelnică“.

„Controlul devizelor asemenea ar trebui ușurat în anumite cazuri, însă o adevărată libertate se va putea da devizelor numai atunci, când standardul monetar internațional va lua ființă“.

„Ce privește tarifele excesive, nici un stat nu admite că tarifele sale ar fi de natura această, cum nici noi nu voim să renunțăm la protecțiunea tarifelor noastre „foarte moderate“. Ca dovadă că sunt moderate, pot să vă comunic, că chiar în zilele acestea s'a înfățișat înaintea mea o deputație de industriași cari cereau o mai mare protecție contra concurenței Franței !

„Ce privește creditul internațional, acesta nu se poate reînvia până când statele cari ar vrea să facă uz de credite, arată un record de solvență și onestitate așa de puțin propice pentru tentarea capitaliștilor la cari se face apel“.

Bineînțeles, că nota optimistă a discursului dlui Chamberlain e accentuată sub rezerva menținerii păcii pe continentul european, la care englezii cu răspundere privesc îngrijorați.

Optimismul unei națiuni poate fi dovada tăriei sale. Considerând deci optimismul statelor anglo-saxone, trebuie să presupunem că se simt foarte tari pe pozițiile lor. Dar noi ? ! Să sperăm, și să fim și noi optimiști.

B. VANCU.

Cronica economică.

— Intre alte legi enunțate în mesajul regal de deschidere a corpurilor legiuitoare figurează și acelea privitoare la construirea de silozuri, depozitarea, clăsarea și warantarea cerealelor. Problema valorificării cerealelor este strâns legată de aceste chestiuni. Problema construirii silozurilor, însă, nu e nouă. Ea s'a pus odată cu înfăptuirea reformei agrare dela noi. Întărirea poziției cerealelor românești în lupta cu concurența străină și asigurarea unui minim de rentabilitate în agricultura noastră cereau ca problema vorbită mai sus să fie cu un ceas mai curând rezolvită. Nici unul dintre cele două sisteme de construire a silozurilor adică din partea statului sau sub forma de antrepriză particulară, nu sunt destul de bune. În primul caz, statul s'a dovedit un foarte prost gospodar pretutindeni și totdeauna, la noi mai adăogându-se și racila politicianistă. În cazul antreprizei private, cu deosebire după sistemul american, construirea silozurilor necesită investiții de capital mare, care cere asigurarea unui beneficiu cât mai mare, din care cauză tarifele vor trebui, forțat, să fie urcate, ceea ce agricultura românească de proveniență țărănească cu greu ar putea să suporte. Deci, și într'un caz și în celalalt scopul ar fi cu anticipație compromis.

Aceste constatări ne face să privim cu oarecare simpatie ideea înființării „magaziilor satești“, propusă de dl V. Nădejde-Constanța. În acest sistem, înființarea și conducerea magaziilor satești este lăsată în sarcina exclusivă a producătorilor. În acest scop producătorii se vor organiza în asociații speciale sub denumirea de syndicate rurale de magazii satești. În unele regiuni ale țării, construirea magaziiilor satești ar costa o sumă de 100.000 Lei, fiecare. Dacă socotim, că pentru producția agricolă de circa un milion vagoane anual avem nevoie de aproximativ 10.000 magazii satești, vom ajunge la concluzia că pentru construirea tuturor magaziiilor este nevoie de un miliard de Lei. Desigur, suma reprezintă o cheltuială ridicolă față de avantajele practice și în comparație cu cheltuielile necesitate de o construire și conducere a silozurilor în regia de stat. Este inutil să insistăm asupra profitului ce va trage întreaga agricultură românească de pe urma acestor hangare sui-generis. În primul rând, producătorul țăran nu va mai fi obligat a bate drumurile pe la târguri și oboare chinându-și vitele pentru ca să se aleagă cu o contravaloare bagatelă a muncii sale. El va avea la îndemână magazia satească care va fi datoare a-i primi produsele, pe feluri și calități deosebite, sortată și standardizată. În rândul al doilea, cerealele astfel depozitate constituiesc un obiect de gaj, fiind cea mai solidă bază pentru încurajarea și dezvoltarea creditului agricol țărănesc pe recipise-warante. Cesiunea și negocierea recipiselor va procura posesorului nu-

merariul necesar, putând în felul acesta să aștepte momentul cel mai favorabil pentru vânzarea produselor sale. Ideea a început să fie aplicată. În județul Cahul aflăm că s'au înființat peste 50 de sindicate de magazine sătești. Deasemenea în județele din Dobrogea. Așteptăm ca și în restul țării să fie dusă la îndeplinire această concepție românească, menită a veni în mod eficace și practic în ajutorul țăranilor.

— Luni 7 Decembrie Delegația Economică a Guvernului a ținut ședință sub președinția domnului Ion Inuleț, vice-președinte al Consiliului de Miniștri. Ministrul Industriei și Comerțului a expus pe larg evoluția comerțului nostru exterior în primele 11 luni ale anului ajungând la cea mai mare cifră de până acum. Față de această situație înfloritoare nu poate fi în nici un caz vorba de vre-o schimbare a regimului comerțului exterior cu străinătatea. La Ministerul de Industrie și Comerț se studiază în momentul de față măsurile pentru intensificarea relațiilor economice ale României cu diferite alte țări. Tratatul cu Austria au fost întrerupte, urmând ca imediat după sărbători să fie reluate. Pentru reluarea și urgentarea încheierii unui acord de clearing și economic cu Italia s'au dat instrucții noului dlui Lugojanu, ministrul României la Roma. La 16 Decembrie o delegație a guvernului elvețian va sosi în București pentru începerea de tratative economice pentru încheierea de noul acorduri între România și Elveția. În urma demersului făcut de Ministerul de Industrie și Comerț, și ținând seamă de importanța importurilor din Germania dl Mitică Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale a comunicat Delegației Economice că a mărit cu 108 milioane disponibilul pentru import pe trimestrul patru din Germania. În ce privește chestiunea prelungirii unor autorizații de compensații, s'a decis că valabilitatea autorizațiilor de compensații nu va fi prelungită peste 1 Martie 1937.

— Pe piața internațională a lemnului s'a produs o schimbare neașteptată. Țările exportatoare au ajuns în situația de a nu mai putea face față cererilor. Cauzele acestui fenomen sunt două: activitatea depusă de toate țările pentru înarmare și o simțitoare ameliorare a situației economice generale. Toate țările din Europa și-au mărit consumul intern. Țările exportatoare nu-și mai pot ține nici angajamentele luate prin convenții din Stockholm din luna Septembrie anul curent. Chiar și statele nordice, cari aveau monopolul comerțului de lemn pe piața Europei au fost nevoite să cedeze din cotele din anul trecut. Exemplul ce ni-l oferă Anglia este mai concludent. De unde, în primele nouă luni ale anului trecut, Anglia a importat numai 984.844 std., în aceeași perioadă de timp a importat 1.245.109 std. material lemnos, nevoile consumului englez însă nu sunt satisfăcute. De unde se va aproviziona Anglia, cu lemnul, de care are nevoie? Din Canada — singurul dominion producător

și exportator de lemn, — în nici un caz, din cauză că prisosul de producție din Canada se va scurge în Statele Unite ale Americii de Nord, cari au intrat în o nouă prosperitate economică, ceea ce reclamă mari cantități de material lemnos. Rusia și țările nordice nu-și pot spori exportul. Nu mai rămâne în combinație decât Polonia, Cehoslovacia, Austria, Jugoslavia și România. Toate acestea — afară de Polonia și România — sunt în situații dificile aceasta din punctul de vedere al producției, cât și al tarifului foarte urcat. România ar putea să profite într-o măsură foarte mare de conjunctura amintită. Până la sfârșitul lui Septembrie a. c. am exportat în Anglia circa 166.000 m. c. de lemne. Dacă ținem seama de intensificarea comerțului nostru cu Marea Britanie, am putea atinge cifra de 300.000 m. c. până la sfârșitul anului curent din exportul nostru de lemn în Anglia. Pentru a recâștiga o piață ca cea engleză, pe care am pierdut-o de aproape 10 ani, nici un efort nu va fi prea costisitor.

— Comisiunea încredințată cu întocmirea și redactarea proiectului de lege privitoare la înființarea unui institut de credit agricol a ținut ședință Marți dimineața. S'a dat ultima redactare proiectului de lege, și s'a înaintat aseară dlui Ministru de Finanțe spre a-i da forma definitivă. În ce privește capitalul inițial al instituției, încă nu s'a luat nici o hotărâre. Se crede că e nevoie de un capital de cel puțin un miliard de Lei. Mărimea capitalului depinde însă de potențialul de contribuție a instituțiilor economice și financiare, cari vor fi chemate să subscrie capitalul social. Între aceste instituții figurează în primul loc Ministerul de Finanțe, Banca Națională, Banca Centrală Cooperativă etc. Deocamdată, Comisiunea, după informațiile noastre a renunțat la înființarea registrelor speciale din fiecare comună, în cari registre urmau să fie înscrise toate împrumuturile contractate de agricultori. Acest proiect de lege prevede și legiferarea unui statut de funcționare a institutului. Pentru moment s'a abandonat ideea, de a se trece prin parlament și statutul și a rămas să se treacă deocamdată numai proiectul de lege, statutul urmând a se legifera ulterior. Creditele vor fi distribuite prin intermediul băncilor populare, pentru proprietatea agricolă până la 25 Ha. Pentru celelalte proprietăți agricole de întindere mai mare, creditele vor fi împărțite și acordate prin orice fel de cooperative.

-- Creditul din țara noastră atât de crunt lovit în ultimii șase ani de criza economică și în special de legiurile nesocotite și insuficient studiate, este pe cale de refacere. Unul din simptomele redresării acestui important element al circulației este augmentarea depozitelor bancare. Diagrama depunerilor spre fiucificare la bănci în anul acesta marchiază o creștere, care nu poate decât să ne bucure. După panica depunătorilor din 1931, când au dat năvală

asupra ghișeelor băncilor, după o perioadă de scepticism, care a durat mai mult de 5 ani, în care surplusurile de numerar și economiile milioanele de albine cari se gândeau serios la ziua de mâine și le tezurizau, sustrăgându-le circulațiunii, — constatăm că lumea pe încetul, începe să-și recapete încrederea în instituțiile noastre bancare.

Fără de anul trecut, depunerile pe termen înregistrează o creștere de 41 la sută. Încrederea deplină nu a apărut însă, fapt, pe care ni-l dovedește creșterea de 11 la sută a depozitelor la vedere, în comparație cu anul trecut. Ca urmare a acestor situații, se constată o reducere a fondurilor de credit ale băncilor. Băncile în această privință, au căutat să utilizeze în primul rând disponibilul lor proprii, pe lângă urmările de reescontare la Banca Națională. Pe lângă această treptată restabilire a încrederii generale, s'au luat și unele măsuri suplimentare din partea statului, menite a facilita operațiunile de credit; reducerea taxelor de limbru asupra cambiilor, asupra ipotecilor și asupra împrumuturilor pe gaj.

— În industria metalurgică română s'au produs în timpul din urmă fenomene foarte importante, cari merită să fie relevate. Tratativile ce s'au angajat între reprezentanții autorizați ai unor însemnate întreprinderi industriale și cari au ajuns foarte departe, au de scop de a concentra întreaga noastră industrie de armament, atât de necesară apărării naționale. Se urmărește achiziționarea fabricii „Astra“ din Brașov din partea uzinelor Reșița și Malaxa. În aceste mari construcții se crede că se va concentra toată fabricarea armamentului, pentru executarea contractelor încheiate în ultima vreme. Cei cari au azi și mâine frânele Statului și destinele nației în mâinile lor să ia aminte, pentru ca la un moment dat să nu ne găsim în fața vreu-unui act de... trădare.

— După congresul din Nürnberg, Germania a adoptat un plan economic de patru ani, pentru augmentarea producției de materii prime, supunându-se tendințelor autarhice. În ce privește *agricultura*, economia germană ia forma economiei dirijate. Legea din 15 Septembrie 1933, care organizează în mod provizoriu corporațiile alimentare, era considerată de către guvernul german ca o măsură excepțională impusă de nevoile speciale ale agriculturii și gospodăriei țărănești. În ce privește regiuni industriilor se pare că următoarele principii de bază guvernează materia: 1. Fiecare ramură industrială să se organizeze pe specialități și după regime, pentru ca toți membrii unei profesii să facă parte dintr'o singură grupare; 2. Spre a se înlătura concurența, organizațiile profesionale vor lua deciziile și măsurile, cari îi convin. În acest scop, activitățile lor vor avea ca principal obiectiv: stabilirea prețurilor normale și raționale, reglementarea condițiilor de producție și vân-

zare și diferitele măsuri pentru favorizarea în comun a intereselor diferitelor ramuri de producție. Cartelurile, sindicatul și alte convenții economice sunt considerate ca organe auxiliare pentru facilitarea activității organizațiilor profesionale și asigurarea unui echilibru între cheltuielile și rezultatele financiare; 3) concentrarea capitalurilor, trusturilor, etc., trebuie să fie cât mai elastică spre a ușura dezvoltarea exploatațiilor individuale sub conducerea unor șefi personal responsabili. Tendința ce o manifestă conducătorii politici actuali ai Germaniei este de a supune toate cartelurile și trusturile, în întregime, sub controlul Statului.

S. P.

Note.

Asigurările agricole.

Problema asigurărilor în general, a fost desbătută de către conducătorii de azi, foarte des.

Se crede că statul își poate forma un însemnat izvor de venit din industria asigurărilor. Astfel, în sesiunea trecută parlamentul a votat o lege prin care se interzice tuturor oficiilor de stat, județ sau comună asigurarea proprietăților lor la societățile de asigurare particulare. Toate acestea se vor asigura — în mod obligator — la Casa Asigurărilor de pe lângă Ministerul de Industrie și Comerț.

S'a dovedit în repetate rânduri că amestecul statului în anumite domenii de economie națională, a dat regulat greș. Rezultatele scontate nu s'au putut realiza niciodată. Din contră, amestecul guvernelor în viața economică, peste limitele îngăduite de dreptul de control și îndrumare al Statului, a dat cele mai rele rezultate, devenind de multe ori o adevărată primejdie pentru țara noastră.

Și 'n privința aceasta putem aminti cazul Liceului din Slatina, care era asigurat la Casa Asigurărilor de pe lângă Ministerul de Industrie și Comerț.

Având o daună (incendiu) de peste 100 mii de Lei, a fost despăgubit de către instituția amintită cu suma derizorie de Lei 1500.—

De aceia, când e vorba ca statul să se amestece în activitatea economică a țării și respectiv în industria asigurărilor, avem toate motivele să credem că, înființarea unei noi instituții a asigurărilor agricole nu va putea servi scopului pentru care se creiază.

În cursul vacanței s'a studiat de către o comisie specială pe lângă Ministerul agriculturii problema asigurărilor agricole. Acum, problema aceasta a fost pusă în studiu și la Ministerul de finanțe, la comisiunea pentru organizarea creditului.

Principial s'a stabilit că asigurările agricole vor îmbrățișa deocamdată numai două ramuri: culturile contra grindinei și mortalitatea vitelor.

Asigurările contra grindinei vor fi benevole și obligatorii:

benevole pentru proprietatea peste 50 ha și obligatorii pentru proprietatea până la 50 ha.

Deasemenea asigurările pentru mortalitatea vitelor vor fi benevole și obligatorii.

Reproducătorii masculi și femeli ai camerelor de agricultură, crescătorile Statului și comunelor vor fi asigurați obligatoriu, ca și vitele introduse în islazurile comunale sau la pășune comună.

Primele de asigurare se stabilesc după normele actuale aplicate de societățile particulare de asigurări variind pe regiuni.

La asigurările contra grindinei, primele de asigurare ar urma să fie încasate sub forma unor aditive la impozitul agricol. Iar primele pentru asigurarea vitelor vor fi încasate prin Camerele de agricultură și eforturile de pășune.

Constatarea daunelor și plata despăgubirilor a fost stabilită în toate amănuntele.

Se vor înființa comisii județene, compuse din delegați ai Camerelor de agricultură, serviciilor agricole și proprietarii dăunați, cari vor face constatarea daunelor.

La asigurarea vitelor, pagubele vor fi stabilite de medicii veterinari.

Despăgubirile, la început, nu se vor acorda decât într-o anumită proporție de circa 50 la sută, din cuantumul stabilit, restul urmând să fie achitat până la sfârșitul anului.

Cu asigurările acestea se ocupă o casă centrală a asigurărilor agricole. Va fi o instituție publică însă se va bucura de deplină autonomie. Conducerea va fi încredințată unui consiliu de administrație.

Nu s'a dat până acum formă definitivă proiectului de lege, urmând să mai continue discuțiunile în comisiunile respective.

Asupra acestei chestiuni vom insista mai mult când vom cunoaște forma definitivă a proiectului.

I. D. PITU.

Situația.

Problema învierii creditului a dat prilej unei largi discuțiuni publice.

Din partea conducătorilor Băncii Naționale și ai Ministerului de Finanțe s'a acordat în timpul din

urmă o specială atențiune acestei probleme a reorganizării creditului.

Printre proiectele anunțate și cari sunt menite a produce învierea, ridicarea și propășirea economiei naționale, — aceasta natural prin învierea creditului, — este și proiectul de lege asupra „Evidenței creditului“.

Acest proiect de lege prevede înființarea unor caziere cari devin un fel de registre publice, așa cum sunt registrele transmisiunea proprietății la tribunale sau cărțile funduare din Ardeal.

Banca Națională a propus la început înființarea de caziere pentru debitorii cari au depășit suma de 300.000 de lei. Banca Națională avea nevoie de o orientare statistică în controlul real pe care-l exercită asupra economiei naționale.

Însă, comisiunea de pe lângă Ministerul de finanțe a cerut înființarea cazierelor și pentru sume mai mici, de câteva mii de Lei.

Dela început, proiectul acesta al evidenței creditului a întâlnit o legitimă opoziție din partea conducătorilor instituțiilor de credit din țară, cari l-au combătut pentru motivul că se lovește de două dificultăți imense:

- a) imposibilitatea aplicării tehnice a legii și
- b) secretul bancar.

Natural că pentru a ține registre de evidență vor trebui angajați câteva zeci de mii de funcționari noi, iar localurile de credit s'ar transforma în ghișee statistice unde nu va mai intra nimeni din cauza cheltuelilor.

Și'n felul acesta „Evidența creditului“ va produce rezultate exact contrarii celor scontate.

Dar, evidența creditului face a fi de pe acum un copil născut mort.

Chiar inițiatorii acestui proiect se pare că și-au dat seama că formula aleasă de dânșii pentru alcătuirea acestor legi, n'a fost prea fericită. Se vorbește chiar că, guvernul intenționează să dea altă formă acestui proiect de lege.

CRONICA

Din motive tehnice revista nu a putut sa apară săptămâna trecută. Tot din aceleași motive darea de seamă asupra adunării generale am fost nevoiți să o dăm numai în mod rezumativ.

Sumarul pe anul 1936.

Economie politică și chestii financiare.

	Pagina.
Anul 1936	1
Anul economic 1935	9
Acoperirea pagubelor organizațiilor bis. și cult. din Ardeal	224
Activitatea comercială și industrială	144
Ajutorarea bisericilor	90
Asanarea cooperativelor	327
Asigurări agricole	345, 346
Bancă de emisiune privată sau de stat?	142
Bugetul	106
Chestia asigurărilor în valută forte	297
Componentele dobânzii	213
Contagiunea devalorizării	265
Comunicările la Cameră și Senat în cauza creditului din Transilvania	76
Coniuctura în lumina anglo-saxonă	342, 343
Corelațiunea dintre muncă și capital	340-342
Creditul și situația băncilor noastre din Transilvania	33
Credite pentru meseriași	265
Creditul agricol	290
Cronica economică	271, 276, 288, 294, 302, 324, 336
Decadența mișcării de credit în Ardeal	25
Devalorizarea levei bulgare	16
Devalorizarea francului	269
Disciplina și respectul muncii	43
Economia americană în progres	327
Exportul pe loc	18
Francul francez	260
Interdependență economică	181
Increderea în noi înșine	300
Îmbunătățirea vieții țăranilor	285
Iarși refacerea creditului	235
Lipsa capitalului	237
Neîncredere	7
Nici-o politică a creditului	245, 263
O nouă primă pentru aur	306
Părerii greșite	223
Politică de credit a Cehoslovaciei	32
Politică noastră bancară	112
Prețul grâului	284
Prețuri maximale	282
Problema creditului	253
Problema restabilirii creditului	86
Refacerea creditului	52, 106, 268, 265, 281, 290, 298, 327, 306
Reforma bancară în Italia	93
Renașterea creditului	144
Reprimarea speculei	281
Restabilizarea Leului	298
Rezultatele băncilor minoritare din Ardeal pe a. 1935	205
Scurtă privire retrospectivă	2
Se reia activitatea	252
Situația economică	13, 21, 27, 37, 46, 51, 60, 66, 77, 91, 104, 112, 122, 134, 143, 152, 160, 169, 178, 183, 190, 200, 209, 215, 224, 247, 261, 279, 287, 296, 304, 326

	Pagina.
Spiritul economic	230
Sporirea mijloacelor de credit	68
Stimularea creditului popular	92
Șiberii și bursa neagră	254
Tot problema bugetară	197
Un plan de refacere al creditului	289
Urmările „acordului”	306
„Vai de biet Român săracul”	334
Viața economică și legiuirea administrativă	207

Bănci și societăți.

„Albina”	75, 83, 113, 243-4
„Albina” numiri	135, 240
„Albina” depuneri	135
„Albina” dividendă pe a. 1935	153
„Americana”	185
„Andreiana”	132
„Ardeleana”, Orăștie	164
„Armonia”	40
„Aurora”	145
„Banca Agronomilor”	130, 244
„Banca Ardeleană” Cluj	135
„Banca Centrală Bănățeană”	94, 96
„Banca Centrală pentru Ind. și Com.”	63, 78
„Cercuală”	39
„de Credit român”	135
„de Industrie și Comerț, Sibiu, extras din statute	328
Banca „Ilia Murășană”	140
„Creditul Ardelean”	314
Banca Națională a Rom.	16, 24, 32, 38, 47, 52, 56, 61, 219, 236, 240, 247
Banca Națională a Rom., numiri	78
„alegeri	113
„reescont	113
„și cooperatie	123
„schimbări	134
„și înlesnirea	239
împrumuturilor pe gaj	239
Banca Națională a Rom., extras din raport	58
Banca Națională a Rom., organizarea serviciului de devize	38
Banca Națională a Rom., avansuri pe efecte	153
„Banca Furnica”	72, 258
„Graniței	139
„Română Sebeșană	161
„Română din Valea Someșului	79
„Românească, jubileu	41
„convocare	47, 68
„bilanț	48
„Vărădiana	97
„Berzava”	69
„Bungărzana”	188
„Cârțișoreana”	54
„Casa de econ. și cecuri poștale”	92
„Casa de păstrare din Săliște”	128
„Comana	128
„Casa Noastră”	125, 241, 242
„Cetatea”	249
„Chioreana”	162, 250

	Pagina.
„Comerțul Lemnului”	138
„Cooperativa”	81
„Cordiana”	71
„Corvineana”	129
„Creditul Industrial”	68
„Crișana”	74
„Cugireana”	180, 274
„Dacia Traiană”	98
„Dăneșana”	136, 154
„Economul”	126, 135
„Economul” semicentenar	141
„Frățietatea”	196
„Gorunul”	79
„Industria Aurului”	338
„Insoțirea de credit din Agârbiciu”	250
Institut de credit fonciar Sibiu, statute	170
„Întreprinderile forestiere române”	137
„Izvorul” Sebeșul de jos	195
„Mărgineana”	117
„Mica”	160
„Mielul”	147
„Munteana”	155
„Murășana”	107
„Nitrogen” naționalizarea lui	233
„Oașia”	156
„Patria”	148, 173
„Plugarul” Săcădate	184
„Plugarul” Bungard	186
„Porumbăceana”	70
„Prima Ardeleană”	94, 95, 106
„Răureana”	109
„Sălăgeana”	116
„Scoreana”	55
„Șercăiana”	114
„Solidaritatea”	266
„Târnoaveana”	110
„Tânțareana”	163
„Unirea”	131
„Uzinele de fier și dom. Reșița	220, 228, 236
„Vatra”	62, 249
„Victoria” Arad	187
„Victoria” Agrișteu	118
„Viitorul” Ocna Sibiului	82, 124
„Viitorul” Iara	204
*	
Adunarea asociației băncilor	20
Adunarea soc. „Acțiunea Patriotică”	65
Adunarea B. N. R.	228
Asanarea „Băncii gen. a Țării Românești”	68
Asociațiunea băncilor românești	114
„Astra” economică	99
Băncile comerciale în Iugoslavia	32
Băncile noastre și refacerea creditului	183
Băncile săsești și refacerea creditului	8
Congresul băncilor	328
Criza bancară în Anglia	53
Depuneri la bănci	232
Ignorarea societ. de asigurare românești	238
Inițierea unei case de amanet	306
Înregistrările pentru bănci	7

